

“AYOLLAR UCHUN MAVSUMIY KIIYIM LOYIHALASHDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH”

Surxondaryo viloyati Qumqo'rg'on tumani

2-son politexnikumi

Ishlab chiqarish ta'lim ustasi

Mengarova Nafisa Daminovna

Annotatsiya

Ushbu maqolada ayollar uchun mavsumiy kiyim loyihalash jarayonini kasbiy ta'limda o'rgatishda yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish masalalari yoritilgan. Interfaol metodlar, modulli ta'lim, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari hamda dizayn dasturlaridan foydalanish talabalarning nazariy bilimlarini amaliy ko'nikmalar bilan uyg'unlashtirish, ijodkorlik va dizayn qobiliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shuningdek, qayta ishlangan matolardan foydalanib ekodizayn elementlarini qo'llash orqali talabalarda ekologik va estetik ong shakllanishi ta'kidlangan.

Kalit so'zlar

Mavsumiy kiyim, ayollar modasi, loyihalash, pedagogik texnologiya, interfaol metodlar, modulli ta'lim, dizayn dasturlari, ekodizayn, kasbiy ta'lim.

Annotation

This article explores the use of modern pedagogical technologies in teaching seasonal clothing design for women in vocational education. The application of interactive methods, modular training, ICT tools, and design software helps students integrate theoretical knowledge with practical skills, fostering creativity and design abilities. Furthermore, the incorporation of eco-design elements through the use of recycled fabrics is emphasized as a way to develop students' ecological and aesthetic awareness.

Keywords

Seasonal clothing, women's fashion, design, pedagogical technology, interactive methods, modular training, design software, eco-design, vocational education.

Аннотация

В данной статье рассматриваются вопросы использования современных педагогических технологий в обучении проектированию сезонной женской одежды в системе профессионального образования. Применение интерактивных методов, модульного обучения, ИКТ и программ для дизайна способствует объединению теоретических знаний с практическими навыками, развитию творческих и дизайнерских способностей обучающихся. Особое внимание уделяется внедрению элементов экодизайна через использование переработанных тканей для формирования экологического и эстетического сознания студентов.

Ключевые

слова

Сезонная одежда, женская мода, проектирование, педагогические технологии, интерактивные методы, модульное обучение, программы дизайна, экодизайн, профессиональное образование.

Tikuvchilik va kiyim dizayni qadimdan ayollar faoliyati bilan chambarchas bog'liq bo'lib kelgan. Hozirgi globallashuv davrida moda va kiyim dizayniga bo'lgan talab keskin oshmoqda. Ayniqsa, ayollar uchun mavsumiy kiyimlarni ishlab chiqish va loyihalash jarayonida nafaqat estetik ko'rinish, balki qulaylik, ekologik barqarorlik va iqtisodiy samaradorlik ham muhim ahamiyat kasb etadi. Shu boisdan kasb-hunar ta'limi jarayonida talabalarga mavsumiy kiyim dizaynini o'rgatishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish bugungi kunning dolzarb masalalaridan biridir.

Pedagogik texnologiyalar ta'lim jarayonida samaradorlikni oshirish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga yo'naltirish, ijodkorlik va amaliy ko'nikmalarini

shakllantirishda muhim vosita hisoblanadi. Ayniqsa, tikuvchilik sohasida innovatsion metodlardan foydalanish orqali talabalarining bozor talablariga mos, raqobatbardosh mutaxassis sifatida shakllanishiga erishish mumkin.

Tikuvchilik va kiyim dizayni ta'limida pedagogik texnologiyalar

Bugungi kunda ta'lim jarayonida qo'llanilayotgan zamonaviy pedagogik texnologiyalar quyidagilardan iborat:

- **Interfaol usullar** – “Aqliy hujum”, “Klaster”, “Munozara” kabi metodlar orqali talabalar mavsumiy kiyim dizayniga oid ijodiy g'oyalarni ishlab chiqadilar.
- **Modulli ta'lim** – mavsumiy kiyimlarni loyihalash bosqichlarini modul asosida o'rgatish o'quvchilarda mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.
- **Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari** – kompyuter grafikasi, 3D-modellashtirish dasturlari (CorelDraw, CLO3D, AutoCAD) yordamida kiyim dizaynlarini yaratish ta'lim sifatini sezilarli darajada oshiradi.

Ushbu usullar talabalarda nafaqat nazariy bilim, balki amaliy loyihalash ko'nikmalarini ham shakllantirishga xizmat qiladi.

Mavsumiy kiyim loyihalashning metodik asoslari

Mavsumiy kiyim dizayni o'ziga xos xususiyatlarga ega. Masalan:

- **Bahorgi kiyimlar** – yengil matolar, yorqin ranglar va qulay shakl asosida ishlab chiqiladi.
- **Yozgi kiyimlar** – havoni o'tkazuvchi, salqin saqlovchi tabiiy matolardan tayyorlanadi.
- **Kuzgi kiyimlar** – issiqlikni saqlash bilan birga, qulaylik va zamonaviylik uyg'unligida yaratiladi.

- **Qishki kiyimlar** – qalin, issiqlikni saqlovchi matolardan tayyorlanib, qulaylik, himoya va estetika bilan uyg'unlashadi.

Shuningdek, milliy an'ana va zamonaviy moda elementlarini uyg'unlashtirish, to'g'ri rang tanlash, mato sifatini hisobga olish ham metodik yondashuvning muhim jihatlaridir.

Ayollar uchun kiyim dizaynida innovatsion yondashuvlar

Zamonaviy tikuvchilik sohasida ekologik barqarorlik masalasi ham muhim o'rin egallaydi.

- **Qayta ishlangan matolardan foydalanish** – chiqindilarni kamaytirib, ekologik muammolarni hal qilishga yordam beradi.

- **Ekodizayn** – tabiiy bo'yoqlar, qayta tiklanadigan resurslardan foydalanish orqali kiyim yaratish.

- **Ijodiy va estetik rivojlanish** – talabalarni noan'anaviy, kreativ yondashuvlarga o'rgatish orqali ularning badiiy didini oshirish.

Bu yondashuvlar nafaqat bozorga ekologik xavfsiz mahsulotlarni taqdim etadi, balki yoshlarning tabiatga nisbatan ongli munosabatini shakllantiradi.

Pedagogik texnologiyalar orqali o'quv jarayonining samaradorligi

Pedagogik texnologiyalarni qo'llash o'quv jarayonini samarali tashkil etishga yordam beradi:

- **Amaliy mashg'ulotlar** – talabalar mavsumiy kiyim loyihalarini ishlab chiqish orqali o'z bilimlarini mustahkamlaydi.

- **Guruhli va individual topshiriqlar** – jamoada ishlash, hamkorlik qilish va ijodiy muhit yaratishga xizmat qiladi.

• **Baholashning zamonaviy usullari** – portfolio, loyiha taqdimoti, ijodiy ishlar orqali talabalar mehnati adolatli baholanadi.

Ayollar uchun mavsumiy kiyim loyihalashni o'rgatishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish ta'lim samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Interfaol metodlar, modulli ta'lim, axborot texnologiyalaridan foydalanish orqali talabalar nazariy bilimlarini amaliyot bilan uyg'unlashtiradi, ijodkorlik va mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shuningdek, ekodizayn va ekologik barqarorlik tamoyillarining o'quv jarayoniga joriy etilishi yoshlarning nafaqat kasbiy, balki ekologik va estetik ongini shakllantiradi. Natijada, kasb-hunar ta'limi bitiruvchilari nafaqat mehnat bozorida raqobatbardosh mutaxassis bo'lib yetishadi, balki mamlakatimizning tikuvchilik sanoatini rivojlantirishga, eksport salohiyatini oshirishga va mahalliy aholi ehtiyojlarini qondirishga ham munosib hissa qo'shadilar.

Kelajakda ushbu yo'nalishda virtual laboratoriyalar, 3D-modellashtirish markazlari va ijodiy dizayn studiyalarini joriy etish ta'lim jarayonini yanada samarali, zamonaviy va innovatsion qilish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Kasb-hunar ta'limi tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. – Toshkent, 2020.
2. Yo'ldoshev J.G'., Usmonov S.A. ***Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat.*** – Toshkent: O'qituvchi, 2019.
3. Hasanboeva O., O'rinboyeva N. ***Kasb-hunar ta'limida innovatsion texnologiyalar.*** – Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
4. Nazarova R.A. ***Tikuvchilik texnologiyasi va kiyim loyihalash asoslari.*** – Toshkent: Tafakkur, 2018.
5. Hamroyeva M. ***Moda va dizayn asoslari.*** – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2022.